

STIFTELSEN BERGENS SJØFARTSMUSEUM

Hordaland Fylkeskommune
Agnes Mowinckels gate 5
5020 BERGEN

Deres ref.

Vår ref.

Bergen, 26. september 2014

INNSPILL: PREMISS: KULTUR REGIONAL KULTURPLAN FOR HORDALAND 2015-2025

Bergens Sjøfartsmuseum (heretter museet) vil med dette komme med følgende innspill til «*Premiss: Kultur Regional Kulturplan for Hordaland 2015-2015*».

Punkt 1.1 Med kultur for utvikling

Museet synes det er en spennende visjon at Hordaland skal bli en ledende europeisk kulturregion. Imidlertid synes vi denne målsetningen ikke må gå på bekostning av gode løsninger og innsats for å ivareta og styrke de kulturtilbud og institusjoner som allerede finnes i Hordaland.

Vi er og av den oppfatning at et løft for alle kulturinstitusjoner i regionen, og for vår del spesielt museene, vil ha positive ringvirkninger for alle og gjøre Hordaland til et mer interessant fylke både for fastboende og besøkende. Dette må presiseres nærmere i planen for å inspirere til samarbeid og gode fellesløsninger innenfor kulturfeltet i Hordaland, der dette er hensiktsmessig.

Punkt 1.3 Planen sitt føremål

Bergen, bergensregionen og Hordaland er i dag Norges ledende maritime region, gjennom maritime virksomheter, skipsfart, fiske og maritime kulturminner. Maritim identitet og tradisjon har dype røtter i regionen. Vi mener dette bør reflekteres tydeligere som en del av en offensiv og langsiktig kulturpolitikk og prioritering også i kulturplanen. Bergens Sjøfartsmuseum er en naturlig del av denne satsningen for å løfte frem og styrke regionens maritime tradisjoner, identitet, kunnskap og kulturminner.

Punkt 4.2 Formidling og deltaking

Museet deler sterkt vurderingen om at det må satses på å få større del av befolkningen til å ta del i kulturlivet. Museet jobber aktivt med dette i ulike former. Vi mener planen kan med fordel satse på mer på evaluering av hva befolkningen krever og forventer av kulturinstitusjoner, slik at vi kan forbedre og nå ut til større publikumsmasser. Midler til mer jevnlig felles evalueringer av alle institusjoner kan være en fordel, og bør øremerkes med egne tilskudd.

Punkt 4.3 Verdiskaping

Det presiseres at det er viktig for planen å styrke Bergen som nr. 2 som sentrum for kompetanse innen kulturnæringer som arkitektur og design, film og media. Vi undrer imidlertid hvorfor dette ikke også skal gjelde annen kulturformidling, og at ambisjonene på

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen
E-post: bergens.sjofartsmuseum@bsj.uib.no
Hjemmeside: www.bsj.uib.no

Kontoradresse
Haakon Shetelig's plass 15
5007 Bergen
Telefon: 55 54 96 00

Bankkonto
1602 40 76168

Org.nr.
980 769 798 MVA

enkelte felt kan styrkes? Bergens Sjøfartsmuseum er i dag likestilt med Norsk Maritimt Museum i Oslo, både av Norges Rederiforbund og av Kulturdepartementet. Museet i Oslo får imidlertid et noe større tilskudd fra staten, men et vesentlig større fylkeskommunale tilskudd, enn Bergens Sjøfartsmuseum. Vi håper at Hordaland fylkeskommune kan bidra til at vårt museum kan styrke sin stilling vis a vis museet i Oslo. Vi ser det som naturlig at Bergen, som i de fleste hundreårene av sin historie, har vært Norges og Nordens viktigste sjøfartsby, også kan få et sjøfartsmuseum som ikke akterutseiles av museet i Oslo. Det må være en viktig oppgave regionalt å ivareta og styrke Bergens Sjøfartsmuseums posisjon i formidling av norsk maritim historie og kulturarv.

Punkt 4.5 Kulturminnevern og museum

Vi mener at «kulturminnevern» og «museum» bør behandles separat i planen da de har ulike funksjoner i kulturlivet.

Vi er enig i at det bør legges til rette for at museene i større grad møter publikum der publikum befinner seg, og håper planen vil stimulere til dette gjennom egne tilskudd og andre virkemidler. Bergens Sjøfartsmuseum har vært sentrale aktører i forbindelse med prosjektet med Ballastbryggen på Nordnes og ikke minst i tilknytning til Kvernsteinssenteret i Hyllestad i Sogn. Vårt museum ønsker å bidra til flere tilsvarende prosjekter.

Videre er vi enig i at museene skal styrke samarbeidet med høyskoler og universitet. Dette er noe Bergens Sjøfartsmuseum jobber aktivt med, i særlig grad i forhold til Universitetet i Bergen. Utfordringene er imidlertid at det forventes at museene i større grad skal støtte seg til private givere. Det kan i flere sammenhenger være en utfordring å kombinere ulike typer sponning fra private givere og forskning.

Vi er enig i at museene må få bedre økonomiske rammer. Bergens Sjøfartsmuseum er et konsolidert museum. Vi anser ikke konsolidering med andre museer som aktuelt på det nåværende tidspunkt, men mener vi kan med fordel søke tettere samarbeid med andre museer for å finne gode fellesløsninger på andre områder, og håper kulturplanen vil legge til rette for dette.

Punkt 5.4.9. Samhandling mellom forvaltningsorgana

Bergens Sjøfartsmuseum ønsker at det jobbes for at museene skal forholde seg til ett forvaltningsorgan – gjerne fylke – og ikke tre som i dag. Dette vil spare betydelig ressursbruk, og sørge for mer tid til å styrke museumsdriften og museets utvikling.

Punkt 5.4.11. Kulturregion Vestlandet

Bergens Sjøfartsmuseum ønsker å bidra i prosjektet knyttet til Nordsjøområdet sin kulturhistorie. I den anledning har museet allerede kontaktet Universitetet i Bergen.

Punkt 5.4.12. Internasjonalisering

Bergens Sjøfartsmuseum har som målsetning å opprette et tettere samarbeid med tilsvarende museer i utlandet. En utfordring er imidlertid reisekostnader. Som regel er det en utfordring å få flere museumsansatte ut på reise, samt invitere folk fra utlandet til museet for å dele kunnskap og erfaringer. Vi anbefaler derfor at kulturplanen setter av en egen pott øremerket for slike tiltak, slik at museumsansatte kan delta hyppigere på aktuelle internasjonale arrangementer, og på den måten dele og innhente gode og nyttige erfaringer.

STIFTELSEN BERGENS SJØFARTSMUSEUM

Punkt 5.4.14. Kompetanse og 5.5.15. Dokumentasjon

Bergens Sjøfartsmuseum jobber aktivt med historiske kilder og formidling, og er velkjent for sin satsning på forskning. Vi er veldig opptatt av å nå ut til publikum med vår forskning, og gjør dette blant annet gjennom årboken. Vi håper kulturplanen gir incentiver til økt forskning og formidling av denne.

Museet har betydelig mengder gjenstander og kulturminner, men sliter med lagringsplass på våre magasin. Vi er veldig fornøyd med muligheten til å sende gjenstander til eksterne deponi (Salhus), og håper planen legger til rette for å styrke denne muligheten. Museets behov på dette felt er spesielt knyttet til arkiv (plassproblem) og malerier (konserveringsproblem)

Punkt 5.5.16. Museumsløftet

Bergens Sjøfartsmuseum har et stort og gammelt bygg som har behov for kontinuerlige oppgraderinger. For at museet skal komme opp på et «akseptabelt nivå» med tanke på vedlikehold og investering, har Bergens Sjøfartsmuseum behov for større fylkeskommunale tilskudd. I den forbindelse viser vi også til tidligere uttalelse om museets sterke posisjon blant sjøfartsmuseer i Norge, at denne posisjonen må vedlikeholdes og styrkes og at Norsk Maritimt Museum mottar større fylkeskommunale midler enn Bergens Sjøfartsmuseum.

Vi slutter oss også til nødvendigheten av mer midler til basisutstillinger. Bergens Sjøfartsmuseum sin basisutstilling stammer i stor grad fra åpningen i 1962, og vi er under en prosess med å fornye denne. På grunn av vesentlige plassproblemer vil det også være aktuelt for Bergens Sjøfartsmuseum på lengre sikt å vurdere muligheten for et tilbygg i løpet av planperioden. Vi håper Hordaland fylkeskommune vil støtte og hjelpe med tilskudd til dette, i tilfelle det skulle bli aktuelt.

Vi støtter oss til presiseringen om at barn og unge fortsatt skal være en sentral målgruppe for museene, og vi håper at planen legger rette til å styrke denne målsetningen.

Vi ønsker bedre evaluering av fordeler og ulemper med de ulike konsolideringsprosesser i fylket, før et eventuelt spørsmål om nye konsolideringer blir tatt opp i planperioden.

I tillegg til fellesløsninger innen samlingsforvaltning og arkiv, ser museet det som en fordel at det stimuleres til tettere samarbeid mellom museene innenfor områder som IKT, fotografi og publikumsutvikling.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum

Tore L. Nilsen
Direktør

Per Kristian Sebak
Førsteamanuensis